

**LÄNSRÄTTEN I
UPPSALA LÄN**

DOM
2008-06-12
Meddelad i Uppsala

Mål nr
832-08 E

SÖKANDE

Håbo Buss AB, 556413-8062
Åby Gård
746 93 Bålsta

Ombud: Advokat Lars Berlin
Advokatfirman Lars Berlin AB
Box 284
746 26 Bålsta

MOTPART

Håbo kommun
Bildningsförvaltningen
746 80 Bålsta

ÖVERPRÖVAD HANDLING

Håbo kommuns upphandling av skolskjutsar, i denna del avseende buss, dnr UH-08-01

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

LÄNSRÄTTENS AVGÖRANDE

Länsrätten bifaller Håbo Buss AB:s ansökan om överprövning och förordnar att Håbo kommuns upphandling av skolskjutsar avseende buss, dnr UH-08-01 får avslutas först efter att bolaget lämnats tillfälle att rätta anbudet och att utvärderingen därefter gjorts om.

KONKURRENSVERKET	
2008-06-16.	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Håbo Buss AB (bolaget) ansökte den 30 april 2008 om överprövning av Håbo kommuns (kommunen) upphandling av skolskjutsar, i denna del avseende buss, dnr UH-08-01. Bolaget yrkade att upphandlingen inte får avslutas i den delen förrän länsrätten slutligt avgjort frågan.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Kommunen har brutit mot LOU genom att inte anta det anbud som innebär lägsta pris för skolskjutsar med buss under den upphandlande avtalstiden. Bolaget kommer att lida skada om avtalet tilldelas Westin Buss Stockholm AB. Bolaget har kört skolskjutsar med buss för kommunen under 21 års tid och samarbetet mellan parterna har under tiden fungerat mycket bra. Bolaget deltog också i den senaste öppna upphandlingen avseende skolskjutsar med buss. Vid kommunens tidigare upphandlingar avseende skolskjutsar med buss har anbudsgivaren alltid lämnat pris per läsår. I nuvarande ärende förväntades dock anbudsgivaren istället lämna pris per termin, vilket bolaget dock inte uppmärksammade. Bolaget lämnade av misstag pris per läsår, men kommunen uppfattade det såsom pris per termin. Det ska poängteras att kommunen på intet sätt i den löpande texten i anbudsfrågan uppmärksammat eller tydliggjort för anbudsgivaren på vilket sätt man förväntade sig att pris skulle lämnas. Att bolaget inte uppmärksammade att pris skulle lämnas per termin och att de, i enlighet med föregående 21 år, lämnade pris för skolskjutsar med buss per läsår utgör en uppenbar felskrivning och det måste ha varit uppenbart för kommunen. I synnerhet eftersom det av bolaget lämnade priset utgör en ökning av föregående års pris med 110 procent och eftersom det dessutom skiljer 1 000 000 kr, motsvarande 58 procent, jämfört med den andra anbudsgivarens lämnade pris. Omständigheterna, en prisökning om 110 procent och en skillnad i pris om 58 procent på lämnade anbud, får var för sig anses vara så uppenbart orimligt att kommunen borde ha reagerat. Det av bolaget lämnade priset beräknat såsom pris per termin utgjorde anbudet med lägsta pris. Trots att det måste ha varit uppenbart för Håbo

kommun att det pris som bolaget lämnade avsåg pris per läsår och inte pris per termin och att det var en uppenbar felskrivning gavs inte bolaget möjlighet till rättelse. Kommunens underlåtenhet att begära rättelse indikerar om att den offentliga upphandlingen avseende skolskjutsar med buss brustit i kravet på affärsmässighet eftersom anbudsgivarnas anbud inte varit jämförbara och dessutom har inte det anbud som har lägst pris antagits.

Kommunen bestrider samtliga yrkanden även det interimistiska. Som grund härför görs gällande att kommunen inte har brutit mot någon bestämmelse i LOU samt att kommunen antaget det anbud som har det lägsta pris för skolskjutsar med buss. – Det framgår av punkt 8 i anbudsförfrågan att priser ska redovisas enligt anbudsformulär som, enligt punkt 3 i anbudsförfrågan, är en av de handlingar som ingår i förfrågningsunderlaget. I anbudsformuläret framgår det att pris ska lämnas per termin. – Enligt 9 kap. 8 i LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning. Det finns inget krav på att kommunen måste tillåta att en rättelse sker. Kommunen har inte uppfattat bolagets pris som en uppenbar felskrivning då anbudsformuläret varit så tydligt. – Anbudsgivaren har ett eget ansvar att läsa igenom förfrågningsunderlaget. – Kommunen vidhåller att anbudet från Westin Buss Stockholm AB har det lägsta priset och anhåller om att länsrätten upphäver det interimistiska beslutet samt att kommunen får avsluta den pågående upphandlingen utan rättelse.

Bolaget anför slutligen följande. Det är korrekt, som kommunen skriver att anbudsgivaren har ett eget ansvar att läsa igenom förfrågningsunderlaget. För en anbudsgivare med kännedom hur skolskjutsverksamhet bedrivs och hur de specifika förhållandena är för just kommunen faller det sig dock mycket ologiskt att pris ska lämnas per termin. – Den första frågan som inställer sig är om det är priset för höstterminen som ska lämnas eller om det är för vårterminen. Trafikvolymen skiljer sig avsevärt mellan vår- och hösttermin eftersom antalet skoldagar är 82 på hösten och 96 på våren. –

Den kalkyl som anbudet grundar sig på, liksom kommunens budget, måste därför i alla fall baseras på ett helt läsår för att inte bli missvisande eftersom beräkningarna annars skulle sakna samband med trafikvolymen. Det hade inte varit något problem att förstå om anbudsgivarna fått lämna olika pris på höst- respektive vårtermin.

Kommunen har förelagts att yttra sig i målet senast den 5 juni 2008, men har inte hörts av.

Länsrätten fattade ett interimistiskt beslut den 2 maj 2008 om att kommunen inte fick avsluta upphandlingen innan rätten har beslutat något annat.

SKÄL

Aktuella bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU skall upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU skall en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten eller det anbud som innehåller det lägsta priset.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU stadgas att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen.

Enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU skall rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören

lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt 16 kap. 2 § andra stycket LOU får rätten omedelbart besluta att upphandlingen inte får avslutas innan något annat har beslutats. Rätten får dock låta bli att fatta ett sådant interimistiskt beslut, om den skada eller olägenhet som åtgärden skulle medföra kan bedömas vara större än skadan för leverantören.

Enligt 9 kap. 8 § LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar felskrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Myndigheten får begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

Av förarbetena (prop. 2006/07:128 s. 377) framgår att andra stycket i paragrafen innebär att den upphandlande myndigheten får kontakta en leverantör om det finns oklarheter eller brister i intyg, skriftliga bevis och andra handlingar.

Utredningen i målet

Den 29 januari 2008 utfärdade kommunen ett förfrågningsunderlag avseende upphandling av skolskjutsar, i denna del avseende buss, dnr UH-08-01. Anbudstiden gick ut den 10 mars 2008. Då hade anbud kommit in från två leverantörer, bolaget och Westin Buss Stockholm AB. Den 22 april 2008 meddelade kommunen ett tilldelningsbeslut enligt vilket kommunen beslutat teckna avtal med Westin Buss Stockholm AB avseende skolskjutsar med buss, eftersom Westin Buss Stockholm AB hade det lägsta priset.

Länsrättens bedömning

Bolaget har anfört att kommunen har brutit mot LOU genom att inte anta det anbud som innebär lägsta pris för skolskjutsar med buss under den upphandlande avtalstiden. Kommunens underlåtenhet att begära rättelse indikerar att den offentliga upphandlingen avseende skolskjutsar med buss brutit i kravet på affärsmässighet, eftersom anbudsgivarnas anbud inte varit jämförbara och dessutom har inte det anbud som har lägst pris antagits.

Kommunen har anfört att kommunen inte har brutit mot någon bestämmelse i LOU samt att kommunen antagit det anbud som har det lägsta priset för skolskjutsar med buss. Kommunen har inte uppfattat bolagets pris som en uppenbar felskrivning då anbudsformuläret varit så tydligt.

En förutsättning för att länsrätten skall besluta om åtgärder enligt LOU är om den upphandlande enheten har brutit mot någon bestämmelse eller någon av de rättsprinciper som bär upp lagstiftningen.

Vid offentlig upphandling finns det ett krav på att den upphandlande enheten ska göra sitt yttersta för att se till att skattemedlen används så effektivt som möjligt. En offentlig upphandling ska ske öppet och utan särbehandling samt affärsmässigt och i konkurrens. Huvudregeln om affärsmässighet reglerades tidigare i 1 kap. 4 § lagen (1992:1528) om offentlig upphandling. I nu gällande lagstiftning uttrycks kravet på affärsmässighet istället i 12 kap. 1 § LOU med att grunden för antagande av ett anbud ska antingen vara det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet med hänsyn till olika kriterier beroende på vad som upphandlas eller det lägsta priset (jmf SOU 2001:31 s. 82). Möjligheterna till konkurrens ska alltså tas tillvara.

Kommunen ska vid utvärderingen av denna offentliga upphandling anta det anbud som lämnat lägst pris, d.v.s. följa kravet på affärsmässighet. Bolaget, som varit leverantör till kommunen under 21 år, har på grund av en fel-

skrivning eller en felräkning lämnat anbud avseende skolskjutsar med pris per läsår istället för pris per termin. Bolagets uppgifter om att anbud tidigare år lämnats för läsår och inte för termin har inte bestridits av kommunen. Priset mellan de båda aktuella anbudsgivarna skilde sig med 1 000 000 kronor och det lämnade priset innebar en ökning av föregående års pris med 110 procent. Med hänvisning till dessa omständigheter och särskilt till att kommunen har haft kännedom om de anbud som bolaget tidigare lämnat borde kommunen, utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning, ha begärt in ett förtydligande från bolaget om lämnat anbud. Då det är fråga om en uppenbar fel skrivning eller felräkning borde kommunen ha tillåtit bolaget att rätta anbudet.

Om bolaget getts tillfälle att rätta sitt anbud hade det visat sig att bolaget lämnat det lägsta priset per termin. Kommunen beslutade istället att teckna avtal med Westin Buss Stockholm AB och därmed kom inte det anbud som innebar lägsta pris för skolskjutsar med buss att antas. Kommunen har därmed inte följts kravet i LOU på affärsmässighet. Det medför att bolaget kan komma att lida skada genom att annan leverantör väljs vid den slutliga tilldelningen av upphandlingen. Kommunen får därför avsluta upphandlingen först efter att bolaget lämnats tillfälle att rätta anbudet och att utvärderingen därefter gjorts om.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Anna Onell

assessor

VH

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.